

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszlón, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.
Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Az izgatások ellen.

Hogy milyen nagy szükség volt arra, hogy a kormány kiadja a gyűléstilalmi rendeletet, mi sem igazolja jobban, mint a parlament múlt heti ülésének. Nehéz időkben mindig könnyű helyzetben volt az ellenzék, mert amikor a kormány fájó, de kényszerű intézkedések megtételére volt köteles, a sebekben vájkálni a szélesebb tömegek panaszait hangoztatni — nem volt nehéz dolog. Igazi politikus épen akkor tud leginkább számot adni bölcs ítélőképességéről, amikor a nemzet bajában nem olcsó babérokkal akarja öveztetni homlokát és nem a könnyen szerzett népszerűség dicsőségére törekszik.

Sajnos, ma, amidőn a kormány kénytelen az ország érdekében újabb áldozatkészséget kívánni a nemzettől és ennek parancsoló megtételét kell, hogy tisztán lássa minden komolyan gondolkodó férfiu, az ellenzék ahhoz a fegyverhez nyult, hogy pártpolitikai céljai érdekében izgatásba csapó demagógiával akarja megtevesztetni a közvéleményt.

Tudunk arról, hogy nem elégedtek már meg a nyilvános gyűlések pódiumáról elhangzó vádaskodással és fennen kritizáló, izgató magatartással, hanem valósággal házról-házra járva, mételylezték meg a lelkeket és igyekeztek eltántorítani a könnyen megingathatókat attól a gondolattól, amelyik oly érthetően hirdeti a mai magyar sorsközösségben az összetartás nagy jelentőségét.

Amikor a magyar nép széles tömegei oly bámulatos megértéssel, türelemmel és hősiességgel viselik nehéz sorsukat, szüntelenül megismétlődő kísérletek vannak arra, hogy ebből a nyugalomból ki-

zökkentsék. Egyetlen egy napon 18 tiltakozó gyűlést jelentettek be a szociálisták. A kormány ezt a rosszindulatú és a nemzet érdekei ellen dolgozó akciót zavartalanul elharapózni nem engedhette. Nem sok öröme telik abban, hogy kényszerintézkedésekhez kellett folyamodnia, de amikor a külföldi vonatkozásokban és belső dolgokban is sorsdöntő napokat élünk, türehtelen és a nemzet érdekei ellen való dolog belesüppedni a pártpolitika ingoványába és kicsinyes pártszempontok nézőszögéből befolyást gyakorolni a vádaskodás és izgatás hangján át szélesebb néptömegekre. Ez a szomorú körülmény tette szükségessé, hogy a kormány kiadja gyűléstilalmi rendeletét. A rend, a fegyelem és biztonság mindenképpel való megtartása ösztökélte itt a kormányt, amire korántsem szívesen szánta el magát, mert nem akar elbujni a kritika elől, ha az a józan, izgatásmentes és a nép és egyben az ország érdekében hangzik el.

De amikor hosszabb megfigyelés után, de különösen az utóbbi időben olyan tüneteket kellett észlelni, amelyek rossz irányu befolyás alapján a közös magyar célt veszélyeztetik, a kormányban tétovázni nem volt szabad, mert itt nem a nép lelkének a háborgásáról, hanem egyes politikai pártok szélsőséges mozgalmairól van szó.

A legnagyobb elismerés hangján kell megemlékezni arról a heroikus nyugalomról, amelylyel a magyar nép zöme a mai súlyos megpróbáltatásokat viseli. Ilyen körülmények között nem szabad megengedni, hogy ezt a népet izgassák is, hogy ennek a nyugalomnak a feladására és a rendnek megbontására ösztökéljék. A közvélemény meg-

nyugvással látja, hogy a kormány nem retten vissza adott alkalommal a szükséges intézkedések megtételétől. A parlament múlt csütörtöki ülésén a kormány bátor magatartása, mellyel szembeszállt Eckhardt Tibor vádaskodásaival, aki a miniszterelnök és a belügyminiszter szavahihetőségét kétségbevetta, az volt Propper Sándor szociálista szónoknak a válasza, hogy felelősségrevonást emlegetett. Nem tudjuk, hogyan értelmezte megjegyzését, de az ország népe tudatában van annak, hogy amíg a Gömbös-kormány irányítja ügyünket, addig az októberi forradalom szelleme itt lábra nem kaphat.

Különben se emleghessenek felelősségrevonást azok, akik csupán ennek elmaradásának köszönhetik, hogy ma a törvényhozás házában ülhetnek, vádaskodhatnak és szórhatják az izgatás zsarátnokát a nép felé. Szerencse, hogy a nemzet higgadsága és komolysága sokkal mélyebben gyökerezik, semhogy ebből a jövőre nézve is nagy jelentőséggel bíró lelki konstrukciókból oly könnyen kiköthethető lenne.

Ha az ellenzék törekvései a rend és a fegyelem megtartására fognak irányulni, a kormány által kiadott kényszerű intézkedések bizonyára nagyon rövid időn belül hatályukat veszítik.

Megtakarított pénzt gyümölcsöztesse a

Magyar Távirati Iroda Rt.
és Rádió bankjánál a

**Magyar Nemzeti Gazdasági Bank Rt.-nél,
Budapest, IV., Károly-király-ut 10. sz.**

Takarék- és folyószámla-
betét után ez a bank fizeti
a legmagasabb kamatot.

Pénz küldhető postautalványon, vagy
a 21,261. számú csekk számlára.

Halálvergődés.

Irta: Dr. Baltazár Dezső.

Halálvergődés az embernek az az állapota, amikor több jussa kezd hozzá lenni a halálnak, mint az életnek. És ezt az ember érzi is. Az élet kívánása és a halál távoztatása vivják benne a döntő harcukat. A harcba beledob az ember minden fegyvert, mert tudja, hogy a harc kimenetelétől élete és halála függ. Ha itt ott egyes ember vivja csendes magárahagyatoitságban ezt a testtelket öő küzdelmet, szánakozásunk szerzeteljes őszintesége fordul felé. Vigasztalásunk szavai és részvétünk könnyei próbálgatják a kiengesztelést. Cselekedő segítség nélkül azonban nem tudjuk az élet javára megigazítani az élet és halál vetélkedését. Az általános halálvergődés azonban nemzeti veszélyt jelent.

A magyar mezőgazdaság halálvergődésben van. Nem tartanánk férfias dolognak, ha ezt meg nem állapítanánk. De nem tartanánk okosságnak sem, mert csak a felismerés és bevallott bajon lehet segíteni. A valóságot eltakaró hiu ábrándokkal gyermekek hangulatát lehet ide-oda hajjítani; de nem lehet a földnek, a népnek, az országnak a helyzetét megjavítani; nem lehet az élet diadalának zászóját kiűzni a halál veresége felett.

A leghatározottabban visszautasítom én is, visszautasítja minden gazda és földmivelő társam is azt a megbélyegző vádat, ami kétszeres fonadékból szokott készülni feljajduásunk elhallgattatására. Az egyik fonadék az, hogy kicsiny hitűek vagyunk; a másik, hogy a kormányunk akarunk nehézségeket támasztani. Akik az esztendőket készülni feljajduásunk elhallgattatására, nyomoruságait, szenvedéseit úgy tudták tűrni, mint ahogy mi mezőgazdák és földmivelők éveken át tűrjük, azokról a kishitűség vádját könnyedén leperereg. Akik kijelentjük, hogy a mostani kormányt reménységgel, bizalommal üdvözöltük és számára segítő készségünk fegyvertárát készen tartjuk, akik még mindig szívesebben látjuk a Gömbös-kormány kezén a hatalmat, mint ki nem forrott s által nem látszó próbálkozások kezén, azokra ellenzéki okvetlenkedés vádját kenni nem lehet.

Mi belőlünk a halálvergődés szörnyű állapota szorongatja ki a méltó keserűség szavát. Keserűség a magunk egyéni pusztulását is látni; még nagyobb a keserűségünk,

Ha **DEBRECENBE** utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol **legolesóbban** vásárolhat mindennemű **arany és ezüst ékszereket!**

ha a magunk pusztulásában nemzünk pusztulását is látni kell. Nem pártok és nem felekezetek a nemzet, hanem a föld népe a nemzet. A nép a nemzet, amelyé a föld. Nemcsak úgy, hogy a föld az ő tulajdona, hanem úgy is, hogy a föld gondjának, munkájának, szorgalmának, szerelmének pótolhatatlan tárgya. Ne vegye senki se lázadásnak, rendbontásnak kétségbeesésünk szavát. Afelett keseregünk és esünk kétségbe, hogy nem akarják belátni a valót ott, ahol segíteni lenne mód, alkalom és hatalom.

A halálvergődéshez mérve az a 60%-os adóhátralék kedvezmény, vagy az a másfél százalékos kamatmértéklés igazán kicsinyes próbálkozás számba megy. Ez pedig nem járja a halálos beteg ágya mellett. Azok számára, akik még mindig nem akarják a halálvergődés állapotának a beállítást meglátni és elismerni, hadd állítsunk ide egy szomorú mintát, amiről az elemi iskolás gyermek is megismerheti a valót. A minta általános lesz, mint a törvény szokott lenni. Nagyban és egészben véve beszél. Vannak nála jobb s vannak rosszabb esetek. Egyik a másikkal kiegyenlítődik az általános igazságban.

Egy középminőségű katasztrofális föld sorsát vesszük mintának, amelyen 400 pengő adósság van. Jó középtermése 8 métermázsza buza. Egy mázsa kell belőle vetőmagnak. Egy mázsa a szántás-vetés munkálata. Másfél mázsa a takarítás és cséplés; egy mázsa a közleher; négy mázsa a kamat. Összesen 8 és fél métermázsza. Nemcsak beszél, hanem kiált és harsog ez a példa. 8 métermázszból 8 és felet kiadni csak a tőkevagyon pusztulásával lehet. Mit használ ennek az adóhátralék 60% kedvezménye és az 1 és fél százalékos kamatmértéklés? Ha ugyan ez is lesz! Ez a halálvergődés nem az élet diadalával, hanem a halál győzelmével végződik és pedig biztosan. Hazaárulók lennénk, ha ezt be nem jelentenénk azoknak, akik elég járattanok ezt nem látni, vagy elég lelkiismeretlenek ezt látván így hagyni.

Vértanúságos nyugalommal viselnék ezt a keresztet, ha csak a magunk keresztje lenne; de erre a keresztre felmegy az egész nemzet élete is. Ez az élet pedig nemcsak a miénk, nemcsak a kormányé, nemcsak egyes pártoké, felekezeteké, múlté és jelené, hanem a jövőké is, amellyel szemben Isten előtt is felelősek vagyunk.

Kinek érdeke, hogy ne láttassék és ne orvosoltassék a baj? Nem tudjuk megérteni! Hiszen becsületbeli kötelességünk feltételezni a nemzet iránti hűségét mindenkiről. Sőt s legkétszertesebb lelkü idegen pénzülekekkel is meg tudja az okosság értetni, hogy az adós elpusztulásával elvész az ő követelése és hogy jobb neki egy néhány év múlva eredményesen dolgozni tudó

rabszolga, mint egy végérvényes halott.

Mindezeknek tudatában hozta a tisztántuli gazdák értekezlete 1933. január 29-én Debrecenben a következő 6 pontu határozatát:

„1. A gazdák helyzete az alacsony termény- és állatárak, a magas adók és kamatok miatt tűrhetetlen és tarthatatlan. A helyzetet természeti csapások súlyosbították. A bérlők és mezőgazdasági munkások sorsa a gazdákéval azonos.

2. A mezőgazdaságban munkaadó és munkák között nincsen különbség. Mindkettőnek ugyanaz a foglalkozása és ugyanazon feltételektől függ a jóléte. Együtt dolgoznak, együtt küzdenek, együtt szenvednek, élnek és halnak. Együtt kívánják a haza javát szolgáló és a maguk javának az útját egyengetni.

3. Nincs értelme háborúból származó magyar adósságok fizetésének, mert a hatalmak bőven és kegyetlenül kárpótolták magukat Magyarország kétharmadának elvételével és az ország megmaradt részeinek kirabolásával. Nincs értelme egyéb külföldi adósságok fizetésének sem mindaddig, míg a magyar terményeket a követelt kamatok magasságának megfelelő áron a külföld át nem veszi. Aranyat nem fizethetünk; mert aranybányáinkat elvették tőlünk.

4. A belső adósságok mértéke összhangba hozandó a föld mai értékével; a kamat pedig a föld mai jövedelmezőségével.

5. Az orvoslás késedelmében az állami és társadalmi rend felhomlásának a veszedelme rejlik, amely veszedelem elsősorban a földet s annak birtokosait és művelőit sújtaná.

Minden más törvényhozási tevékenység csak idővesztegetés mindaddig, míg a mezőgazdaság helyzete orvosolva nem lesz; mert addig nem lesz fizetőképesség se iparra, se kereskedelemre, se kamatra, se adóra.

Nemcsak a gazda, földművelő, hanem a tisztviselő, iparos, gyáros, kereskedő, sőt a bankár is aláírhatja mindezt, mert mindégynéki sorsa a földművelőgazda sorsával áll, vagy esik. De ami fő, ezzel áll, vagy bukik a magyar állam, magyar nemzet, Magyarország sorsa is.

Semmi kétségünk nincsen afelelő, hogy a mai erőskezdő kormány — ha akarja — meg tudja ezt értetni a külfölddel is. Meg tudja értetni, hogy ennek a halálvergődésnek országunk s benne a földművelésnek, mint vezérágazatnak kiméleti időre (moratórium) van szüksége; mert e nélkül minden más intézkedések ellenére is felfordul az erkölcsi rend s felfordul az élet is.

Ondolalást, fésülést - festést

s mindennemű hajmunkát szakszerű kezeléssel jutányos árakkal vállal

Baloghné Vetró Rózsika

női fodrász-mester
Hajduszoboszló
1., Kossuth-utca 245. sz.

Kiadó lakás. Rákóczy-utca 290. szám alatt — közvetlenül a központban — 3 szobás lakás a Plón-házban febr. 1-re kiadó. Értekezni lehet: Plón Erzsébettel.

Városi közgyűlés.

Hajduszoboszló megyei város képviselőtestülete febr. 16-án délelőtti népes rendkívüli közgyűlést tartott, melyen dr. Márton Gábor polgármester elnökölt.

Bélteky Lajos képviselő indítványára az inségakció ügyét tárgyalta elsősorban a közgyűlés. A belügyminiszter leirt, hogy az előlegezett 2000 P inségsegélyt a város sürgősen fizesse vissza. Nagy Lajos képviselő felszólalására polgármester megnyugtató választ adott és kijelentette, hogy az inségadó kizárólag rendeltetésére lett fordítva. Az inségjárulékok behajtása erélyesen folyik, 7200 pengőnek kellene befolyjni. Dr. P. Pap Béla tanácsnok részletesen ismertette az inségmunkálatok eddigi állását. Bélteky Lajos képviselő a lakosság jól felfogott érdekében szólalt fel ismétellen. A gazdasági helyzet olyan, mely megköveteli, hogy a szükség-munkákat a város elvégeztesse. A lakosság egy nagyon jelentékeny része rá van szorulva erre. A szükségadónak csupán egynegyed része folyt be eddig, ezért indítványozza, hogy a belügyminisztériumtól a szükség-munkák folytatására újabb 5000 pengő segélyt kérjen a város. Az indítványt egyhangulag elfogadták, ezzel együtt a 2000 P visszafizetése is elintéződik.

Lovass Károly képviselő önálló indítványt nyújtott be a Magyar Aszfalt R.-T.-gal, továbbá a Ganz és Társa céggel szemben fennálló tőkertartozások törlesztéseinek felfüggesztése tárgyában. Lovass részletesen megindokolta indítványát. Ettől a községi pótdó jelentékeny leszállítását remélné. Gönczy Antal szerint a felsőbb hatóságnál be kell jelenteni, hogy a város fizetőkép-telen lett.

Dr. vitéz Simon Árpád aggályosnak tartja, hogy olyan határozatot hozzon a képviselőtestület, mely bírói egyezségeket akar felbontani. Ebből a városnak olyan károsodása származhat, amelyért az anyagi és jogi felelősséget senki se vállalhatja. Ahhoz hozzájárul, hogy a város vezetősége újabb egyezséget kíséreljen meg idevonatkozólag, amely esetleg csak a kamatokra szorítkozzon. Gönczy Antalnak a községgé visszafejlődésre vonatkozó indítványát nem fogadja el, mert azt egyszerű indítvány alapján elintézni nem lehet. Ehhez önálló indítvány tétele szükséges. Dr. Dajka főügyész jogi okokból szinte nem járul hozzá az egyoldalú tökézfizetések felfüggesztéséhez. Dr. Hunyadi Béla ügyvéd-jelölt hosszabb beszédben támadja a város vezetőségét a már ismert modorban a város súlyos anyagi állapotba jutásáért. Ugy ő, mint Demjén Ferenc képviselő az indítvány felett napirendre térést indítványoznak. Polgármester elfogadta a napirendre térést, de indítványozta, hogy a bankadósságok tőkertörlesztése ügyében megkísérleljék egyezség felvételére alispánt keressék fel. Ehhez a közgyűlés hozzájárult. Ezután a dr. Hunyadi Béla és társai indítványait tárgyalta. A közművek jutalékosztására vonatkozó első pontot a közgyűlés állandó választmány javaslatára 10 szavazat ellen 37 szavazattal elutasította. Ugyanez lett a sorsa a városi adóhivatal ügykezelése ellen beadott indítványoknak is. A harmadik Hunyadi-féle indítvány a gyógyfürdő jutalék kiadásairól szólt. Ez is megbukott. A belsőlegelő ügyre vonatkozó indítvány tárgyalásánál dr. Hunyadi annyira elragadtatta magát és annyira eltért a tárgytól és olyan személyeskedésbe ment át,

hogy elnöklő polgármester, miután előzőleg többször figyelmeztette, kénytelen volt megvonni tőle a szót. Körner Géza és Bélteky Lajos képviselők felvilágosító felszólalásai az ügyet teljesen megvilágították. A közgyűlés 32 szavazattal 5 ellen a belsőlegelő ügyben elvetette az indítványt és az állandó választmány javaslatát fogadta el. A főjegyzői állásnak a felfüggesztés tartamára való helyettesítésére ugyancsak az állandó választmány javaslatát fogadták el. E szerint ez ügykör további intézkedésig egyes tisztviselők között osztott meg. Ha ez az intézkedés nem lenne megfelelő, polgármester újabb jelentést tesz. Nagy Lajos képviselő a közgyűlés hangos derűsége közben felajánlotta a főjegyzői állást dr. Hunyadi Béának. Gönczy Antal szerint, akkor állana helyre a polgármester iránt a bizalom, ha dr. Hunyadi ülhetne a főjegyzői székbe. Bélteky Lajos képviselő annak kihagyását kéri az állandó választmányi javaslatból, hogy a felfüggesztett főjegyzőre nézve nem lát olyan okot fennforogni, amely állásvesztéssel járna. Ezzel a megállapítással nem vághat elibe a közgyűlés a megindítandó fegyelmi vizsgálatnak és a hozandó ítéletnek. Ezzel a módosítással fogadják el az állandó választmányi javaslatot. A közgyűlés így határozott. A közgyűlési ellenzék titkos szavazási kérelmét, miután arra semmi szükség nem volt és tárgytalan lett, elvetik. Kisegítő végrehajtókat nem fogadnak fel. Többrendbeli kisebb jelentőségű tárgy elintézése után a közgyűlés véget ért.

A R. Kath. Ének- és Dalegylet zászlószentelése.

Tíz évi fennállása után, szorgalmas, odaadó munkálkodással a Hajduszoboszlói Róm. Kath. Ének- és Dalegylet elkészítette diszszalóját és azt jubiláris ünnepséggel kapcsolatosan febr. 26-án felavajta. A zászlóavatási ünnepség sorrendje:

Február 25-én, szombaton este 8 órakor szerenád a zászlóanyának. Febr. 26-án, vasárnap délelőtti 9 órakor ünnepélyes Istentisztelet és a zászló megszentelése a róm. kath. templomban. Ez alkalommal az Ének- és Dalegylet vegyeskara Johann Kircher: „St. Martinus-Messe“-jét fogja énekelni.

Istentisztelet után a közönség átmegy az Ipartestület székházába, ahol az ünnepélyes felavatás sorrendje a következő:

1. „Hiszekegy...“ Éneklő az Iparos Dalkör és a R. Kath. Ének- és Dalegylet férfikara. Vezényel: Tóth Imre karnagy.

2. Üdvözlő beszéd.

3. Spohr L.: „A dal.“ Éneklő az Iparos Dalkör.

4. Zászlóavatás beszéd.

5. Jelige. Éneklő az Iparos Dalkör.

6. Faller Jánosné urnő, zászlóanya ünnepélyesen elhelyezi az első zászlószegét.

7. Jelige. Éneklő a R. Kath. Ének- és Dalegylet férfikara.

8. Zászlószegek beverése.

9. Himnusz. Éneklő az Iparos Dalkör és a R. Kath. Ének- és Dalegylet férfikara. Vezényel: Szűrös Lajos karnagy.

Este 8 órai kezdettel az Ipartestület székházában jubiláris társasvacsora táncal egybekötve, melynek műsora a következő:

1. Jelige. Éneklő a R. Kath. Ének- és Dalegylet férfikara.

2. Benigna dal. Éneklő a Róm. Kath. Ének- és Dalegylet vegyeskara.

3. Népdalegyveleg. Éneklő a R. Kath. Ének- és Dalegylet férfikara.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtti 9 órakor Demjén Ferenc lelkész, a gyermek- és ifjúsági istentiszteleten az iskola dísztermében ugyancsak 9 órakor Kovács Lajos vallásnévelő-lelkész, délután 2 órakor a templomban Fehér János segéd-lelkész prédikál.

— **Gróf Apponyi Albert** temetése kedden délelőtti a Kormányzó, az ország főméltóságai és százazrekre menő tömeg jelenlétében folyt le a székesfehérvárosban az előírt program alapján. Gömbös Gyula miniszterelnök tartott felette gyászbeszédet az országház kupolacsarnokában, majd a budavári Mátyás-templomban helyezték örök nyugalomra.

— **Hajdúvármegye** február 13-iki kisgyűlésén báró Vay László főispán elnökölt. A kisgyűlés a dr. Hunyadi Béla ügyvédjelölt és Gönczy Antal gazdálkodó városi képviselő-sége ügyében beadott felelősségi visszakiáltást a városhoz azzal, hogy az igazolólvasztmányt újból alakítsa meg, az honzon majd a dr. Hunyadi Béla és Gönczy Antal választása ügyében újabb határozatot. Csúja Miklós hajdunánási városi képviselő választását megerősítette.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága** február 13-ikán báró Vay László főispán elnöklété alatt ülést tartott. Dr. Görgey vm. tisztifőorvos jelentette, hogy szövődményes influenza- eset még nem fordult elő a vármegyében. Hajdú-sámson községeiért elemi iskoláinak beutaltatott átvételi szerződéseit és a szakeladók jelentéseit tudomásul vette a bizottság. A mezőgazdasági albizottság folytatlag tartott ülésén a gazdasági föfelügyelőség jelentése alapján a Bordán Imre hajduszoboszlói lakos részére juttatott 22 holdas mintagazdaságot, miután Bordán Imre azt nem a célnak és előírásnak megfelelő módon kezelte, hanem haszonbérbe adta és nyereszkeskedési célokra használta ki, nevezetlől elvenni határozta. A mintagazdaságnak szánt földterületet olyan földművelőnek fogják majd odaadni, aki abból valódi kis mintagazdaságot terem.

— **A református presbitérium** február 20-án, hétfőn délelőtti 10 órakor a központi iskola nagytermében gyűlést tart. A presbitéri gyűlésen Demjén Ferenc lelkész és dr. Márton Gábor főgondnok-polgármester fognak elnökölni. Főbb tárgyak: Bérés János presbiter halálának bejelentése, pótlag behívása. Egyházi adóhátralék letiltása az adóhivatal által. Iskoláink átadását megtagadó egyházkerületi határozat. Egyházi költségvetésünk megerősítése. Konventi határozat iskolai költségvetésünknek a községi képviselőtestülethez átteltele tárgyában. Tantesület fizetésének utalását kéri. Kolozsvári Mihály hajdunánási lelkész halálának bejelentése. Betöréses lopás biztosítására vonatkozólag dr. Dajka Ambrus főügyész jelentése. Földhaszonbérletekről jelentés. Esetleges előterjesztések.

— **A vajdazugi tanyai elemi iskola** megnyitását alispán útján a vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte. A város és a ref. egyház azonban a miniszteri rendeletet költségvetési fedezet hiányában aligha tudja teljesíteni.

Masszirozni meghívásra hához apólónénak is. Özv Martonné III. tized Mező-utca 285.

— **A hajduszoboszlói vadász-társaság** tegnap este több illusztris vendég jelenlétében társasvacsorát rendezett. Dr. Békésy Jenő kir. közjegyző, vadásztársulati elnök általános tetszéssel fogadott felszólalásban éltette a megjelent vendégeket. Számos felköszöntő fűszerezte még az összejövetelt, mely az éjjeli órákban ért véget.

— **Dr. Harsányi Gusztáv** debreceni ipar- és kereskedelmi kamarai titkár mult vasárnap délutáni előadása alkalmából az ipartestület helyiségei zsúfolásig megteltek. Dr. Harsányi „A gép és az ember harca” címmel tartotta meg mindvégig lebilincselő, vonzó, nagyhatású szabad-előadását, mely általános tetszést váltott ki. Előadás után dr. Harsányi titkár az ipartestület vezető tagjaival hosszabb megbeszélést folytatott, majd az esti vonattal Debrecenbe utazott.

— **A kisántant francia kezdeményezésre** szövetséget kötött Magyarország és más érdekelt államok ellen, hogy a reviziós mozgalmakat ellensúlyozza. Az új szövetség megkötése Európaszerte kellemetlen benyomást keltett.

— **A Pusztangyalházi Közbirtokosság** február hó 13-iki közgyűlésén Cseke Gábor földbírtokos elnökölt. Az évi jelentés és zárszámadás tudomásul vétele után az 1933. évi költségvetést állapította meg a közgyűlés. Eszerint egy drb. nagy jószág után a fenntartási és legeltetési költség 10 pengő; két darab esztendőn aluli borju egy jószág számba megy; 1 drb. birka 1 P 25 f, nagy jószágok után pásztorbér darabonként egy pengő, apaállat után bikapénz 3 pengő. A Pentezugi legelőföldet a közgyűlés 1000 P vételárért Debrecen városától megvásárolta. A megvásárolt terület 6-7 holdnyi, a Hortobágyon innen birtokkál áll összefüggésben.

— **Az ipartestület tisztújító közgyűlést** ma délután 2 órakor tartják meg. Az iparosság ezen a közgyűlésen dönti el, hogy a következő három évre kiknek a kezébe teszi le az ipartestület fontos érdekeinek vezetését. Ha jól választ, magának használ vele Sokan abban a meggyőződésben vannak, hogy kipróbált munkaerőt, rátermelt gyakorlati férfiut, erélyes kezű, elfogulatlan, határozott egyént keresnek a testület élére. Ezt a férfiut Zubó László építőmester személyében látják. A ma délutáni közgyűlés fog dönteni, hogy az ipartestület milyen irányban foglal állást.

— **Halálozások.** Hercegh Bálint törvényhatósági bizottsági tagot fájdalmas csapás érte. Fia Hercegh Sándor gazdálkodó 34 éves korában tifusz betegségben meghalt. Özvegye és két gyermeke gyászolja. Temetése nagy részvét mellett ment végbe február 14-én. — Császy Sámuel városi tisztviselő, a HONSZ helyi csoportja vezetőjének egyetlen gyermeke Császy Gyula 23 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Temetése febr. 15-én általános részvét mellett folyt le.

— **Állami gépjárművezető-képző (soffór) tanfolyam nyílik meg leszállított tandijakkal** a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében március 6-án este, fél 7 órakor, az intézet Budapest, VIII. József-körút 6 szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9-1 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges úrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők. Igazgatóság.

Halló!

Tisztelettel értesitem a vásárló közönséget, hogy akinek megbízható **zseb-, fali, wekker és ingaórára** van szüksége, azokat a mai nehéz gazdasági helyzetre tekintettel **Hajdúvármegye egyik legrégebbi szaküzletében**

Grósz József órás és ékszerésznél

Hajduszoboszlón, Főtér (Ezry-ház) szerezz be, ahol az összes órákat **rendkívül olcsó árban** árusítom. Tekintsék meg kirakatomban a rendkívül olcsó árakat.

Nagy választék menyasszonyi és vőlegényi ékszerekben.

Használt aranyat legmagasabb áron készpénzért veszek, vagy pedig ráfizetés mellett becserélem új ékszerrel! **Szemüvegek nikkell és csont keretben olcsón kaphatók!**

Szemüveg már 1 P 30 fillértől.

Kis szerkezetű Junghans órák 2 évi jótállással 3 P 80 f.

Tisztelettel: **Grósz József** órás és ékszerész.

— **Jugoszláviában** a horvátok, szlovének, bosnyákok üldözése a szerb hatóságok részéről egyre erősödik. Az ellenzéki vezéreket internálták Szerbia belsejébe. A „Szerb igazság” most kezdi érezetlni igaziban a maga fogait.

— **A gyümölcsös telepítésének költségeiről** ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a torma műveléséről, a szabadföldi korai zöldségtermesztésről, a kipusztult őrsi barackfák pótlásáról, a melegágykészítésről, a gyümölcsfa teltető gödrének trágyázásáról és a helyes ültetéséről. A dusan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjlanul küld mutalványomat.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság-kihirdetés: Fűzi Sándor és Kaszás Erzsébet, Kovács Imre és Daru Mária. Házasságot kötöttek: Juhász József és Kis Irma, Kovács Sámuel és Tózsér Erzsébet. Karika Gábor és Simon Juliánna, Koroknai Sándor és Hegedűs Zsófia. Halálozások: Lember Ferenc 63 éves, Császy József 66 éves, Balla Rebeka 37 éves, Herceg Sándor 33 éves, Török Gáborné Császy Zsuzsanna 46 éves, Kaszás Mihály 71 éves, Turi Károly 3 éves, Császy Gyula 23 éves, özv. Váczi Jánosné Lénárt Juliánna 86 éves. Születések: Fekete Károly fia Károly, Lajter József leánya Lenke-Irén, Császár Károly leánya Etelka, Braunstein Áron fia Lipót.

A „FUTOR” eredeti gyári áron beszerezhető: **ifj. Göblyös Ferenc** kereskedőnél Hajduszoboszlón. **Legolcsóbb bevásárlási forrás!**

Figyelem!

— **Magyarország nagy halottja.** Apponyi Albert grófot százazrek kísérték utolsó útjára. Egész Magyarország gyászolt és ugy Budapest, mint az ország minden részén fekete lobogók hirdették a nagy magyar fájdalmat. Helvenőtezer kirakatba tették ki ugy Budapest, mint vidéken a nagyméretű Apponyi emléklapot, amelyet Tolnai Világlapja a nagy nemzeti gyász alkalmából készített és osztott ki teljesen díjlanul Magyarország minden üzlete gyászolt a Tolnai Világlapjától kapott gyászkeretes képpel.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetetlen jó gyermekünk Császy Gyula temetése alkalmával megjelenésükkel, illetve részvételükkel nagy bánatunkat enyhíteni szivesek voltak: e helyen is köszönetet mondunk. **Császy Sámuel és neje.**

Gyökeres szőlővesszők, csemege s borfajok fajtisztán legolcsóbban **Kállay Miklós** szőlő- bér gazdaságánál, **Kállósemjén (Szabolcs-megye) kaphatók.**

— **Dr. Sohr Andor orvos** rendel minden délelőtti 9-12 óráig. Délután kedd, csütörtök, szombat 2-5 óráig. Rendelés bel-, sebész-, szem-, fog- stb. betegeknek. Bizonyos helyről megindított híresztelés, hogy elköltözik, nem felel meg a valóságnak.

— **A zöldhitelek kérdése.** A képviselőház igazságügyi, földművelésügyi és társadalompolitikai bizottsága Mayer János elnöklésével együttes ülést tartott és azon Rubinek István előadásában folytatták „a gazdasági munkaszerveződések alapuló követelések védelméről” szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A tárgyalás befejezése után Hajós Kálmán felhívta az igazságügyminiszter figyelmét a zöldhitelek fontosságára s hivatkozott arra, hogyha ilyen természetű hitel a tavasz folyamán rendelkezésre nem áll a gazdáknak, a gazdasági üzemek működését tömeges esetben veszély fenyegeti. A hitelforrás megnyitásának nélkülözhetetlen kelléke lenne olyan törvényhozási intézkedés, amely az említett átmeneti hitel részére megfelelő elsőbbséget biztosít. Lázár Andor igazságügyminiszter nyomban válaszolt a felszólalásra s kijelentette, hogy teljes tudatában van a kérdés fontosságának és megígérte, hogy a kormány a kérdéssel foglalkozni fog.

A debreceni kir. törvényszéktől.
1932 B. 4720—13.

A Magyar Szent Korona Nevében!

A debreceni kir. törvényszék, mint büntető bíróság a sajtó útján elkövetett becsületsértés vétsége miatt Nagy Mihály ellen a kir. ügyésznek 1932. B. 4720—13. számú vádiratában foglalt vád felett megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a következőleg

í t é l t:

A kir. törvényszék szabadlábán levő Nagy Mihály (ref. tanító foglalkozása, 32 éves, ref. vallású, debreceni születésű és ottani lakos, nőtlen, írni-olvasni tud, vagyontalan, magyar állampolgár) vádlottat bűnösnek mondja ki mint szerzőt

az 1914: XLI. t.-c. 2. §-ába ütköző a 3. § 2 bekezdés 1. pontja szerint minősülő sajtó útján elkövetett becsületsértés vétségében, mint az 1914: XIV. t.-c. 33. § szerinti szerzőt

és ezért az 1914: XLI. t.-c. 3. §. 2. bekezdése 1. pontja alapján, de a Btk. 92. § alkalmazásával 50 (ötven) pengő pénzbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetést behajthatatlanság esetére a I Bn 9. és 10. §-ai alapján 10 (tíz) pengőként egy (1) napi fogházra kell átváltotatni.

A pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt kell végrehajtás terhével az 1892: XXVII. t.-c. 3. §-ában meghatározott célra megfizetni.

Köteles vádlott a Bp. 480. §-a alapján dr. Hunyadi Béla főmagánvádló sértettnek 80 (nyolcvan) pengő képviseltetési díj fejében az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével megfizetni.

Az 1914: XIV. t.-c. 43. §. 4. bek. alapján elrendeli az ítéletnek a „Független Hajduság” című hetilapban leendő közlését s e lapszerkesztőjét kötelezi, hogy a lapban a jogerős ítélet kézbesítése után megjelenő legközelebbi vagy azt közvetlenül követő számnak az elején rendes nyomással, minden lappéldányon legye közzé.

A pénzbüntetésre és költségekre tehát főmagánvádló költségeire is az 1914: XIV. t.-c. 40., 41. és 42. §-aiban foglalt fokozatos felelősséget megállapítja s ennek megfelelően kimondja, hogy a jelen ítéletben megállapított pénzbüntetésnek és a főmagánvádló költségeinek, mint büntügyi költségnek a megfizetésére elsősorban a biztosíték erejéig a „Független Hajduság” kiadóját, majd a vádlottat, utánuk egyéb vagyona erejéig ismét a kiadót és végül ugyanazon lap nyomdatulajdonosát terheli a St. 40. §-ában meghatározott fokozatos egymástutánban — s amennyiben a pénzbüntetést egészben, vagy részben behajtani egyáltalában nem lehet, annyiban azt az elírt ellen szabadságvesztésbüntetésre kell átváltotatni.

Az ítéletet a Bp. 108. §-a értelmében a vádlott felettes hatóságával közölni rendeli

I n d o k o l á s:

A kir. törvényszék a főtárgyalás adatai alapján bizonyítottan találta azt a tényállást, hogy Nagy Mihály vádlott a Hajdusoboszlón megjelenő „Független Hajduság” című időszakos lap 1932. évi augusztus hó 7-iki számában „Nyiltér. Nyilatkozat.” cím alatt a következőket írta: „Nyiltér. Nyilatkozat. A vártól figyelmeztetem Hajdusoboszló m város lovagias közönségét, hogy dr. Hunyadi Béla új. főm. az ipartestületi összekocogtatás miatt, mely nem volt tréfa, mindeztideig lovagias elégtételt

nem kért, így őt lovagias elégtételadásra alkalmasnak nem tartom. Debrecen, 1932. évi augusztus hó 5. Nagy Mihály ref. tanító.”

Vádlott a tényként megállapított bűncselekményben való bűnösségét beismerte és beismerését a főtárgyalás adatai is megerősítették.

Debrecen, 1932. december 17. P. H. Jeney Sándor sk. t. einök. Dr. v. Hetey Zoltán sk. t. biró. A kiadmány hitelül: Olvashatatlan aláírás főtiszt.

Olcsó ruhabezzerzési forrás!

Ha olcsón és szépen akar ruházkodni, úgy keresse fel

Benesik János

úri és egyenruhásabót, akinek ez évben alkalmá lett egy budapesti maradékszövet - kereskedővel igen előnyös összeköttetést létesíteni s így a mai nehéz gazdasági viszonyok között is rendkívül olcsón, már 30 pengőért 3 méter szövetet kaphat teljes hozzávalóval, bélessel és ebből 12 pengőért szépen elkészít egy öltönyt (könnyebben elkészítés díja csak 10 pengő) A szöveteket ki lehet választani többféle szép színben. Kék, fekete, kangarn és divatos tisztviselő szövetek nagyválasztékban.

Az érdeklődő közönség szíves figyelmébe ajánlom üzletemet és kérem sziveskedjenek megrendeléseikkel felkeresni, esetleg kívánatra házhöz is kimegyek.

Tisztelettel:

Benesik János

uri, polgári és egyenruha-szabó.

Üzletem: Horthy Miklós-ut 6.

Lakásom: Szilfahalja-ut 561.

— Magyar lány győzött egy amerikai szépségversenyen. A Brooklynban megtartott szépségversenyen nagy meglepetésre nem amerikai, hanem magyar származású nő győzött. A zsűri a 22 éves Elisabeth Martont jelentette ki győztesnek, aki egy brooklyni vállalat szegény gépirónője. Marton Erzsébet elmesélte, hogy győzelmét nemcsak szépségének, hanem izléses ruhájának is köszönheti. Kiderült, hogy a ruhát maga varrta, még pedig egy magyar divatlap, a Párisi Divat szabásmintája után. A Párisi Divat egy száma 60 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány-u. 12.

— A Zsófia gyermekszanatóriumok működése. Gazdag illusztrációkkal most jelent meg a Zsófia Gyermekszanatóriumok 1932. évi jelentése dr. Fodor Oszkár igazgató-főorvos szerkesztésében. Ismerteti a jelentés a három Zsófia Szanatórium nagyfontosságú gyermekvédelmi munkáját, melynek ma vezető szelleme dr. Rott Nándor „a gyermekek Püspöke”. Tartalmazza a jelentés dr. Rott Nándor püspök gyönyörű szövegeit, Józán Miklós püspök, Pakóts József orsz. gyűl. képviselő, Sándor László v. főkapitány, Lőrinczy György író, dr. Lichtenberg Kornél egyetemi tanár, ügyvivő-elnök, dr. Strausz István titkos tanácsos, orsz. gyűl. képviselő, Süle Antal író, Bánó Dezső f. v. bizottsági tag felkészítő előadásait a társadalomhoz, melyekkel propagálták a Gyermekszanatóriumok áldásos munkáját, amely csupa realitás, csupa tett. Hálával emlékezik a jelentés Lord Rothermere a Gyermekszanatóriumok fővédnökének nagyszerű támogatására, aki minden alkalmat felhasznál arra, hogy segítsen hazánkban. Közli a jelentés, hogy a Balatonszabadi, Balatonalmádi és Hűvösvölgyi Heinrich Gyermekszanatóriumokban tavaly 1456 ágyon 3235 gyermeket gondoztak a Salvator Tanító Rendház irgalmas nővérei és a beosztott tanítók, 98073 ápolási napon. A három Gyermekszanatórium idei üzeme 337,815 pengő igényel, amelyet kizárólag társadalmi uton kell ez évben is fedeznie a Zsófia Gyermekszanatórium Egyesületnek, amely az állami és a fővárosi költségvetésnek minden megterhelése nélkül kell hogy fenntartsa nagy ágylétszámu intézeteit.

Fizessen elő

a legjobb rádiólapra

a RÁDIÓ ÉLET-re.

Előfizetési ár: 1 évre 10 — P. Félévre 5-50 P.
Negyedévre 2-80 P. Egy óra 1 P.

Kiadóhivatal: Budapest, IV., Károly király-ut 10. szám.

Meghívó.

A „Hajdusoboszlói Gazdálkodó Ifjak Egyesülete” folyó hó 26-ikán, délelőtt fél 11 órakor

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk.

Szilágyi Lajos Lénárt András
jegyző. elnök.

Tárgyak:

1. Jegyzőkönyvhitelesítés.
2. A Gazdakörrel kapcsolatos tárgyalások végleges rendezése.
3. Jelentések.

A gyűlés fontosságára való tekintettel, kérjük a tagok minél nagyobb számú megjelenését.

Írásbeli jelentések 8 nappal a közgyűlés előtt az elnökhöz adandók be.

Kik tagsági díjaikat a közgyűlés napjáig nem fizetik be, a gyűlésen szavazati joggal nem bírnak.

1892—1933.

Hirdetmény.

Felhívom a város közönségét, hogy mindazok, akik 1932. évi nov. hó 20-án tartott nagyatádi Szabó István-émlékünnepélyre Budapestre való utazásra dr. Vasady Győző városi főjegyzőtől átvett igazolvány alapján kedvezményes vasúti jeggyel utaztak fel és dr. Pénztáros Imre városi tanácsnok által még kihallgatva nem lettek, kihallgatásuk végett 1933. évi február hó 20-án délelőtt 9 órakor a jogkövetkezmények terhe mellett, a városházán (emelet 8. sz. szobában) jelenjenek meg.

Hajdusoboszló, 1933 febr. 18.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

350—1933.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 185400—1932. sz. rendelete alapján és értelmében az 1932—33. évi inségenyhitő tevékenység költségeinek fedezésére 1932. évi jövedelemadó alapján 20 százalékkal számított egyszeri inségjárulék vettelt ki. Az erről szóló fizetési meghagyást már mindenki megkapta s akkor tudomást szerzett arról, hogy az abban kitüntetett összeg egyharmadát mult év december 15-ig, egyharmadát pedig február hó 15-ig be kellett volna fizetni.

Városunkban az inség igen nagy méretű. Az eddig rendelkezésre állott fedezet teljesen elfogyott. A város pénztára üresen áll. Az inségek nyomorán mindenképpen és feltétlenül enyhíteni kell.

Felhívom ezért Hajdusoboszló megyei város adófizelő közönsége közül azokat, akik inségjárulék fizetési kötelezettségüknek eddig még egyáltalában nem, vagy csak részben tették eleget, hogy fizetési kötelezettségüknek azonnal és teljes összegben tegyenek eleget annál is inkább, mert kétségtelen, hogy az inségjárulék azonnali és hiánytalan befizetésével nem csupán adófizet-

tési kötelezettségüknek tesznek eleget, hanem a végszükség által parancsolt szociális és jó szívtől sugalt emberbaráti kötelezettségüknek is.

Városi adóhivatalt ulasítom, hogy a köztartozások kiegyenlítésére szánt összegekből mindent megelőzően a kivetelt inségjárulékot számfejtse és vételezze be.

Hajdusoboszló, 1933 febr. 17.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

— Hogyan kell az adóbevallást elkészíteni című könyvecske megjelent Vargha László dr. összeállításában. Kapható az Adó és Könyvvitel kiadóhivatalánál, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 11. III. em. 1. Ára 1-50 pengő.

— Baromfikiállítás az országos mezőgazdasági kiállítás keretében. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által folyó évi március hó 23—27-ig rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás keretében az idén is nagyobb baromfikiállítás kerül bemutatásra, amelynek a megszervezésére a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete vállalkozott. A baromfikiállítás iránt igen nagy érdeklődés nyilatkozik meg országszerte és bár a bejelentési határidő február hó 25-re van megállapítva, már szép számmal jelentkeztek a tenyésztők baromfiakkal, valamint galambokkal és házi-nyulakkal. Ki fognak állítani évente 250—300-at tojó leghorn tyukokat, még ennél is nagyobb tojáshozamu indiai futókacsákat, különböző fajta ju prémnyulakat: rex-, nyest-, róka-, alaska-, hermelin-, orosz- és angóra nyulakat. A számtalan fajta felülelő, kedves és szines galambcsoport a kiállítás virágoskertje lesz. Érdekes és tanulságos lesz a baromfitenyésztésben szükséges gépek és eszközök bemutatója is, amely az idén különösen érdekesnek ígérkezik, mert egyes gyárosok kitalátásba helyezték, hogy egyszerre ezer tojást keltő gépeket is fognak bemutatni. Műanyag és naposcsibék is ki lesznek állítva. Érdeklődők közvetlenül a Baromfitenyésztők Országos Egyesületéhez (Budapest, IX., Üllői-ut 25 sz. I. em. 10.) forduljanak.

1305—1933

Hirdetmény.

Felhívom a város gazdálkodóit, hogy az aratási és cséplési munkálatok zavartalan biztosítása érdekében már lehetőleg most szerződtessek le a munkásokat.

Nyomatékosan figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a munkaadóknak, mint a munkásoknak elsőrendű érdeke, hogy a munkaszerződés a törvény követelményeinek megfelelően, a hatóság előtt köttessék meg, mert ellenkező esetben vita esetén a szerződések a közigazgatási hatóságok előtt nem érvényesíthetők s csak bírói eljárás után perelhetők.

Felhívom azon munkásokat, akik március közepéig aratásra és cséplésre elszerezni nem tudtak, márc. 20-ig dr. Pénztáros Imre tanácsnoknál összeírás végett jelentkezzenek.

Hajdusoboszló, 1933 febr. 10.
Dr. Márton Gábor
polgármester.